



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

התובע

נ'
ע"י ב"כ עו"ד רמי רובין

נגד

הנתבעים

1. ר'
ע"י ב"כ עו"ד ורדה אפרת, במינוי מטעם הלשכה לסיוע משפטי
2. ב"כ היועמ"ש ברוחה
3. ח'
ע"י ב"כ עו"ד צחי בריילובסקי, במינוי מטעם הלשכה לסיוע משפטי

פסק דין

1
2
3 פסק דין זה עניינו תביעת התובע למתן פסק דין הצהרתי, הקובע שהתובע אינו אביו של ח',
4 שייקרא להלן – "הנתבע 3", ולהורות על מחיקת רישומו של התובע כאביו של הנתבע 3
5 במשרד הפנים.

עיקרי העובדות

- 6
7
8
9 2.1 התובע והנתבעת 1 נישאו בשנת 1989 בXXX, עלו לארץ, והתגרשו בשנת 1997.
- 10
11 2.2 ביום 17.9.1996 נולד הנתבע 3 והתובע נרשם כאביו במשרד הפנים.
- 12
13 2.3 לאחר גירושי הצדדים הייתה הנתבעת 1 במערכת יחסים ממושכת עם מר י', ממנו
14 נולדו לנתבעת 1 ולמר י' מספר ילדים.
- 15
16 2.4 ביום 8.5.2013 הגיש התובע תביעה לשלילת אבהותו על הנתבע 3, כשהנתבעים
17 לתביעה הינם הנתבעת 1 ובן זוגה י'.
- 18



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 לבקשת הנתבעת 1 צורף ב"כ היועמ"ש בפמ"א, כנתבע נוסף, ובהתאם לתגובתו
2 שקיים חשש לממזרות הועבר הטיפול לב"כ היועמ"ש במחלקת הרווחה.
3
- 4 2.6 ב"כ היועמ"ש במחלקת הרווחה ביקש להפנות את התיק לנשיא בית הדין הרבני
5 הגדול וביום 3.11.13 התקבלה חוות דעתו של בית הדין הרבני הגדול, על פיה קיים
6 חשש ממשי לפגיעה בכשרותו של הנתבע 3 ועל כן עמדת ב"כ היועמ"ש ברווחה
7 הייתה כי אין לבצע בדיקת רקמות וכי אין צורך בצירופו של מר י' להליך.
8
- 9 2.7 ביום 31.8.14 התקבל תסקיר בו הומלץ כי אין מקום לערוך את בירור האבהות
10 וזאת על מנת למנוע נזק לנתבע 3.
11
- 12 2.8 הואיל והתסקיר הוגש מספר ימים קודם שהגיע הנתבע 3 לגיל 18 נתבקש התובע,
13 על ידי ב"כ היועמ"ש ברווחה, לצרף את הנתבע 3 כצד לתביעה על מנת שתינתן
14 לנתבע 3 האפשרות להביע את דעתו באופן ישיר ועל מנת שביהמ"ש יתרשם האם
15 הנתבע 3 מבין את ההשלכות המשפטיות, הנובעות מהבדיקה והכרעה בתיק זה.
16
- 17 2.9 ביום 5.1.15 הופנה הנתבע 3 ליחידת הסיוע.
18
- 19 2.10 בישיבת בית המשפט מיום 4.5.15 הביע הנתבע 3 את דעתו והיא כי הינו מתנגד
20 לביצוע בדיקת הרקמות על מנת שלא לפגוע באפשרותו להינשא בעתיד.
21
- 22 **טענות הצדדים** .3
23
- 24 **טענות התובע** 3.1
25
- 26 התובע עתר למתן פסק דין הצהרתי, המורה שאינו אביו של הנתבע 3 ולמחיקת שמו
27 של התובע כאביו של הנתבע 3 במשרד הפנים על ידי תיקון הרישום במרשם
28 האוכלוסין וזאת מהנימוקים הבאים :
29
30



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 3.1.1 התובע טענתו כי ביום 20.5.96 הופיעה הנתבעת 1 לדיון בבית הדין הרבני,
2 כשהינה בהריון, וכשנשאלה לפשר העניין אמרה בבית הדין כי: "באתי
3 מאוחר, אני בהריון מחבר שאני גרה איתו י" ולאו דבריה אלה הורה בית
4 הדין הרבני לצדדים להתגרש.

5
6 3.1.2 התובע ממשיך וטוען כי לאור מועד הולדתו של הנתבע 3 ולאור העובדה
7 שלא היה בינו לבין הנתבעת 1 כל קשר אינטימי משך תקופה ארוכה הנתבע
8 3 אינו ילדו.

9
10 3.1.3 עוד טוען התובע כי מאז שנולד הנתבע 3 ועד הגיעו לגיל 18 לא תבעה ממנו
11 הנתבעת 1 מזונות עבור הנתבע 3, עובדה המחזקת את טענתו שאינו אביו.

12
13 3.1.4 עוד טוען התובע כי זכותו לתת גושפנקא למצב העובדתי הנכון, לדידו,
14 והוא שאינו אביו של הנתבע 3 וקביעה בתיק זה רק תאמת את העובדות
15 הידועות לתובע ולנתבע 3 זה מכבר.

16
17 3.1.5 כן מוסיף התובע וטוען כי קבלת התביעה תשפיע באופן ישיר על נושא
18 עזבונו, לאחר אריכות ימיו, וזכותו הטבעית להתנגד למצב בו ילד זר יירש
19 אותו וכי מתן פסק דין הצהרתי לא יפגע בנתבע 3, שכן אין המדובר
20 בקביעת מעמד אישי בבית הדין הרבני.

21
22 **טענות הנתבעים** 3.2

23
24 3.2.1 הנתבעים טענתם שאין לאפשר את בירור התביעה כיוון שהכרעה בה
25 עשויה להביא לכך שהנתבע 3 יוכרז כממזר או כשתוקי.

26
27 3.2.2 כן טוענים הנתבעים כי עיקרון העל המנחה בפסיקה הינו טובת הילד
28 והתובע לא הביא כל נימוק, המראה כי טובת הנתבע 3 לתת את הסעד
29 המבוקש על ידי התובע וכי טענת התובע בדבר ירושתו יכולה להיות
30 מוסדרת באמצעות צוואה או בכל דרך חוקית אחרת.

31



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 3.2.3 הנתבעים מוסיפים וטוענים כי התובע זנח את טענותיו משך 18 שנה ועל כן
2 יש לדחות את תביעתו בטענת שיהוי.
3
4 **המצב המשפטי** .4
5
6 4.1 המקרה דנא הינו מקרה בו מבקש האב הרשום לקבל פסק דין הצהרתי, שהנתבע 3
7 אינו בנו ובהתאם לכך לשנות את רישום אבהותו של התובע על הנתבע 3 במשרד
8 הפנים וזאת על ידי ביצוע בדיקה גנטית או באופן אחר, כשבמועד הגשת כתב
9 התביעה היה הנתבע 3 סמוך לגיל 18 ובמהלך התביעה, משהגיע לגיל 18, צורך כצד
10 להליך.
11
12 4.2 ביום 30.11.08 נכנס לתוקפו חוק מידע גנטי (תיקון מס' 3) תשס"ח-2008, שעניינו
13 עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה, בו נקבע הסדר מיוחד לעניין עריכת בדיקה
14 גנטית בנסיבות המעלות חשש לממזרות על פי דין תורה. במקרה שכזה על בית
15 המשפט לקבל את חוות דעתו של נשיא בית הדין הגדול ועמדת היועמ"ש ובסעיף 28
16 ה (ב) לחוק מידע גנטי נקבע:
17
18 "ראה בית המשפט כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשירותו
19 לפי דין תורה לנישואין של בגיר, עקב חשש לממזרות לפי דין
20 תורה, וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את
21 הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה אלא לאחר שהפנה את
22 בעלי הדין ליחידת הסיוע לשם קבלת הסבר בדבר המשמעות
23 של עריכת הבדיקה, לגביו ולגבי קרוביו...".
24
25 4.3 מהתיקון לחוק מידע גנטי עלה כי החשש לפגיעה בכשירותו של הילד לגביו מבוקשת
26 הקביעה יכולה לגבור על הצורך בקביעת זהותו של אביו.
27
28 4.4 המדובר בנתבע 3 אשר בתחילת ההליך היה קטין ובמהלכו הפך לבגיר ואשר
29 בישיבת ביהמ"ש מיום 4.5.15 הביע בפני ביהמ"ש את התנגדותו למתן פסק דין
30 הצהרתי, הקובע שהתובע אינו אביו אם באמצעות בדיקת רקמות ואם באמצעות
31 ראיות אחרות ואלו דבריו בביהמ"ש:



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

"אני אחתום לו שאני לא רוצה שום דבר מהירושה שלו ושלא
יפגע בשם שלי. אני אלך לרבנות כשארצה להתחתן ויגידו לי
ברבנות אין לך אבא. אני אחתום לו שאני לא רוצה את הירושה
שלו".

4.5 בר"ע 1364/04 היועמ"ש נ' פלונית קבע כב' השופט שנלר :

"כי בבוא ביהמ"ש להכריע בתביעת אבהות, יש ליישם את
ההליך הדיוני בהתאם למדרג ראיות השם במרכז את הקטין
הספציפי שבעניינו דן ביהמ"ש. מטרתה של "שיטת המדרגים"
היא מניעת הבאת ראיות היכולות לפגוע בעקרון טובת הקטין,
בנסיבות בהם מתעורר חשש לפגיעה במעמדו האישי".

4.6 בפסק דינו של כב' השופט שנלר נקבעו שלושה מדרגים והם :

4.6.1 המדרג הראשון – מדרג בו תובאנה ראיות בדבר מצבו של הקטין ובכלל זה
חוות דעת מומחים, תסקיר פקידת סעד. במדרג זה לא תובאנה ראיות
בדבר הורותו של הקטין. מדרג זה מתמקד בטובתו של הקטין.

4.6.2 המדרג השני – במידה וביהמ"ש סבור לאחר בחינת המדרג הראשון שאינו
יכול להסתפק בראיות שהוגשו לפניו כדי להכריע בתביעה אזי יתיר
ביהמ"ש הבאת ראיות כלליות ביחס לנסיבות הורותו של הקטין אך לא
ראיות "חפציות או מדעיות", העלולות לפגוע בקטין.

4.6.3 המדרג השלישי – במדרג זה יבחן ביהמ"ש את הראיות שהובאו במדרג
הראשון והשני ויחליט האם להורות על בדיקת רקמות תוך הענקת משקל
להשפעת עריכת הבדיקה על הקטין.

4.7 בפסק דינו של כב' השופט שנלר אומנם המדובר בקטין ברם האמור בו כוחו יפה אף
לענייננו, בו עסקינן בבגיר.



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

הראיות שהובאו במקרה דנא במדרג הראשון 4.8

4.8.1 המדרג הראשון מתמקד כאמור בראיות בדבר טובת הילד כשבמדרג זה לא תובאנה ראיות בדבר הורותו.

4.8.2 כדי לבחון מהי טובתו של הקטין הוזמן תסקיר סעד אשר קבע :

4.8.2.1 כי התובע והנתבעת 1 נישאו בשנת 1989 בXXX וכי ביום 17.9.1996 נולד הנתבע 3 והתובע נרשם כאביו במשרד הפנים.

4.8.2.2 לאחר גירושי התובע והנתבעת 1 בשנת 1997 ניהלה התובעת 1 מערכת יחסים ממושכת עם מר יי ממנו נולדו לנתבעת 1 וליי מספר ילדים.

4.8.2.3 עוד נקבע בתסקיר כי מאז לידתו גדל הנתבע 3 במציאות בו התובע רשום כאביו אך אין לו קשר עימו והנתבע 3 רואה ביי דמות אבא וכי מציאות זו לא הפריעה לו בהתנהלותו משך כל השנים.

4.8.2.4 המלצת התסקיר הינה :

"... על מנת למנוע נזק לקטין, עמדתנו הינה שאין מקום לערוך את בירור האבהות".

4.8.3 יודגש המלצה זו ניתנה ביום 31.8.14 וביום 17.9.14, (17 ימים אח"כ) הגיע הנתבע 3 לגיל 18 וכבגיר צורף כצד לתביעת התובע והביע את דעתו באופן מפורש כי הינו מבקש מביהמ"ש שלא לתת פסק דין הצהרתי הקובע שהתובע אינו אביו שכן מהלך זה יפגע בו שעה שימצא בת זוג וירצה להינשא ברבנות.



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

- 1 4.8.4 בתיק זה עומדים זה מול זה שני אינטרסים מנוגדים. אינטרס האב להגיע
2 לחקר האמת ולקבוע שאינו אביו ורצונו שלאחר אריכות ימיו ירשו אותו
3 יורשיו האמתיים ולא בן שאינו, לטענתו, בנו האמתי ואינטרס הנתבע 3
4 שלא יפגעו במעמדו ויהפכוהו לממזר או לשתוקי.
5
- 6 4.8.5 ראוי לציין כי הנתבע נולד לסיטואציה, שלא הייתה לו כל שליטה עליה
7 ואשר מאז לידתו מנסה לבנות לו חיים נורמליים.
8
- 9 4.8.6 התובע מבקש עתה לשנות מצב, המתקיים מזה 18 שנה, על פיו הינו אביו
10 הרשום של הנתבע 3, כשעיקר נימוקו שהיה וביהמ"ש לא ייתן פסק
11 הצהרתי הקובע שהתובע אינו אביו של הנתבע 3 אזי הנתבע 3 יירש אותו,
12 מכח הדין, כבנו, לאחר אריכות ימיו.
13
- 14 4.8.7 טענת התובע בדבר הורשת עזבונו אינה נימוק חזק דיו, המצדיק פגיעה
15 בכשירותו של הנתבע 3 לנישואין. המקרים בהם התיר החוק לבצע בדיקה
16 גנטית בקטין למרות החשש לפגיעה בו הינם "לשם מניעת סכנה לחיי אדם
17 או נכות חמורה בלתי הפיכה לאדם". ראה בסעי' 28ה.(א)(4)סיפא.
18
- 19 4.8.8 בנסיבות דידן ניתן להסדיר את ירושת התובע, לאחר אריכות ימיו, בדרך
20 אחרת, שלא תפגע בכשירותו של הנתבע 3 הן ע"י צוואה למשל והן בדרכים
21 נוספות אחרות.
22
- 23 4.8.9 ההכרעה שיש להגיע אליה בתיק זה זהה למסקנתו של כב' השופט שוחט
24 בפסק דינו ברמ"ש 27412-04-15 שקבע:
25
26 "אין מחלוקת כי בדרך כלל קיימת חשיבות לברור
27 זהותו של אב לקטין וכי בדרך כלל יש בברור שכזה כדי
28 לתרום לגיבוש זהותו של הקטין עצמו ולהתפתחותו
29 התקינה של הקטין מכל הבחינות. עם זה אין גם
30 מחלוקת כי ברור זהות אב לקטין אינו שיקול בלעדי
31 לבחינת טובת הקטין וכי יתכנו מקרים בהם טובת



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 הקטין תחייב דווקא מניעת הביורור. הבחינה היא
2 תמיד ספציפית לקטין שעניינו צריך את הכרעת
3 ביהמ"ש".
4

5 4.8.10 עוד קובע כב' השופט שוחט באותו פסק דין:

6
7 **"עם כל הכבוד באיזון בין החשש לפגיעה בכשרות**
8 **היוחסין של הקטין לבין הצורך של חיזוק העצמת האם**
9 **לצורך בניית סיפור חייו של הקטין, באמצעות פסק דינו**
10 **של ביהמ"ש קמא, יש ליתן לטובת הקטין והחשש**
11 **לפגיעה בו מעמד בכורה"** (הדגשה שלי א.ז.ר.).
12

13 4.8.11 הדברים שנאמרו ע"י כב' השופט שוחט בפסק דינו, שם דובר בקטין,
14 כוחם יפה מכוח קל וחומר אף לענייננו.
15

16 4.8.12 במקרה דנא, הגיש התובע תביעה בה הינו מבקש למחוק את שמו כאביו
17 של הנתבע 3 על מנת שלא ירש אותו כ"בן" לאחר אריכות ימיו ושנותיו
18 וכדי שיקבעו העובדות כהווייתן וזאת לאחר 18 שנה מיום הולדתו של
19 הנתבע 3.
20

21 4.8.13 התובע מנמק את בקשתו כי זכותו לדעת את האמת ולתת לה תוקף. ברם,
22 את מחיר האמת ישלם הנתבע 3 בלבד, על לא עוול בכפו, ויוטל עליו כתם
23 של ממזרות או שתוקי, דבר שיפגע ביכולתו להינשא, כשהנתבע 3 הביע את
24 חששו הכן ממצב זה וביקש מביהמ"ש שלא ייעתר לבקשת התובע במחיר
25 הכתמתו לדורות ואף הוסיף והצהיר כי אין רצונו לקבל דבר מהתובע
26 לאחר אריכות ימיו ושנותיו.
27

28 4.8.14 בנסיבות דידן שקלול הראיות שהובאו מדרג הראשון, תוך בחינת טובתו
29 של הנתבע 3 באשר לעצם הצורך בקביעת אבהותו, תוך איזון ראוי של
30 האינטרסים הנוגדים מטה את הכף להפסיק את בירור התביעה על פני



בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16379-05-13 ב' ואח' נ' ב' ואח'

בפני כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר

1 המשך בירורה על ידי מעבר למדרג השני של שמיעת ראיות באשר לנסיבות
2 הורתו של הקטין.

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

5. סיכום

5.1 לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את תביעת התובע.

5.2 התובע יישא בהוצאות משפט ובשכ"ט עו"ד לנתבעים 1 ו-3 בסך 2,500 ₪ כל צד.

5.3 המזכירות תואיל לשלוח העתק מפסק הדין לצדדים ולסגור את התיק.

5.4 אני מתירה לפרסם את פסק הדין ללא כל פרטים מזהים.

ניתן היום, י"א שבט תשע"ו, 21 ינואר 2016, בהעדר הצדדים.

19

20

21

22

אסתר ז'יטניצקי רקובר, שופטת